

نقل قول خیر

وحید جلال‌زاده رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی دریاچه ارومیه حال خوبی ندارد و به رئیس‌جمهوری اعلام‌می‌کند که از اقدامات انجام شده در این زمینه سپاسگزارم. اما حداقل عرصه آبی و حداقل تراز دریاچه ارومیه در طول تاریخ رقم خورده است و این یعنی فاجعه! بنابراین از آقای رئیس‌جمهوری می‌خواهم آستین‌ها را بالا بزنند و به داد دریاچه ارومیه برسند.

محمددهقان معاون حقوقی رئیس‌جمهور لایحه الحاق ایران به معاهده آب و هوایی پاریس، به منظور تعیین تکلیف در حال بازبینی دقیق است. تاکنون نظرات کارشناسی دستگاه‌ها احصاء‌شده‌و منتظر نظر نهایی‌مراجع تصمیم‌گیر هستیم.لایحه تدوین‌واشکالات آن برطرف شده تا اگر قرار شد ایران به معاهده پاریس بپیوندد، بانگه همه‌جانبه‌ای کن صورت بگیرد.

داریوش گل‌علیزاده سرپرست مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم فناوری انرژی پاک، هزینه بسیار بالایی دارد و در ضمن یک انرژی پایدار نیست. ایران به لحاظ ظرفیتی، جزو کشورهای رتبه یک انرژی خورشیدی است و علاوه بر آن می‌توان از ظرفیت انرژی‌های باد و زمین گرمایی کشور نیز بهره‌مند شد. ولی باید هه‌زمان در مسیر واقعی‌سازی بهای انرژی گام برداشت.

خبر کوتاه

آغاز بازنگری و تنقیح قوانین میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

مدیر کل امور مجلس وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی از آغاز فعالیت شورای بازنگری و تنقیح قوانین این وزار تخانه با هدف بروز رسانی قوانین موجود هم‌زمان با هفته مجلس خبر داد.

محمد کریمی بر تعامل نمایندگان مجلس با وزارت میراث فرهنگی در حوزه‌های نظارتی و تقنینی تأکید و اعلام کرد: از ظرفیت ریل گذار مجلس برای دستگاه‌های اجرایی در تدوین یا تنقیح قوانین استفاده می‌کنیم.

او افزود: شورای انقیح و بازنگری قوانین وزارت میراث فرهنگی متشکل از نمایندگان از: معاونت‌های تخصصی، مرکز پژوهش‌های مجلس، معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، معاونت قوانین مجلس، استادان دانشگاه و مراکز پژوهنی و برخی دستگاه‌های مرتبط خواهد بود.

مدیر کل امور مجلس وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تأکید کرد: بخش مهمی از جایکی و کارآمدی دستگاه اجرایی وابسته به‌وجود قوانین به‌روز، تسهیلگر و مانع‌زداست که ما این موضوع را در دستور بازنگری و تنقیح قوانین دنبال خواهیم کرد.

عدد خیر

نیروگاه

بخاری در کشور مازوت مصرف می‌کنند که براساس اعلام سازمان حفاظت محیط‌زیست، مخازن و مشعل نیروگاه بعثت در تهران، نیروگاه اسلام‌آباد در اصفهان، نیروگاه شهید منتظری در اصفهان، منتظر قائم فردیس کرج، پلمب شده و ۱۲ نیروگاه دیگر به‌صورت مدیریت شده و تلفیقی، از مازوت استفاده می‌کنند.

وسعت دیواره مرجانی ثبت جهانی شده استرالیا یست که در ۹۰۰ جزیره مختلف این کشور برآکنده شده‌است. این دیواره بزرگ‌ترین اکوسیستم مرجانی جهان است که از چند سال قبل با پدیده سفید شدگی و مرگ مرجان‌ها مواجه شده است. حالا یونسکو اعلام کرده که این دیواره باید در فهرست میراث در خطر قرار بگیرد.

۳۳۰۰ کیلومتر

جهان در کشور اروگوئه گردهم آمده‌اند تا در نشست مقابله با تشدید آلودگی‌های پلاستیکی در کره زمین، نخستین معاهده جهانی برای مبارزه با آلودگی پلاستیکی را منعقد کنند. برآوردها حاکی از آن است که هر دقیقه، یک کامیون زباله پلاستیکی در دریاها رها می‌شود و به اقیانوس ها تا سال ۲۰۴۰، ۳۰ برابر شود.

زیست‌بوم

بخش بزرگ‌دانه‌های پروری

ثروت سرشار بستر خشک دریاچه ارومیه

۷میلیارد تن نمک، در بستر خشک دریاچه ارومیه وجود دارد که قابلیت برداشت تا ۵۰سال را دارد

با خشک شدن هر چه بیشتر دریاچه ارومیه، بستر سرشار از نمک آن، خود را بیشتر نمایان می‌سازد. با کاهش بارش در سال‌های اخیر در حوضه‌های آبریز، پهنه‌های آبی درون سرزمینی خشک‌تر از قبل شده‌اند.

در حوضه آبریز دریاچه ارومیه نیز وضعیت مشابهی حاکم است و اگر چه روند تخریب آب در آن با شیبی پایین‌تر کندتر شده اما هنوز سفیدی نمک درون دریاچه به رنگ قرمز متمایل نشده‌است. کاهش بارش به‌معنای تراکم و غلظت بیشتر نمک در دریاچه است و یکی از نگرانی‌های متخصصان از دست دادن حالیت نمک در بستر دریاچه و کاهش عمق آن است.

از آنجایی که میزان شوری آب در شرایط عادی حداقل ۲۵۰مولولار کلرید سدیم(۱۵درصدنمک) است، دریاچه ارومیه به‌عنوان یک زیستگاه با ویژگی‌های خاص شناخته می‌شود. این میزان از شوری، استحصال نمک از آن را افزایش کرده‌است. مجوز برداشت از نمک پارک ملی دریاچه ارومیه را سازمان حفاظت محیط‌زیست صادر می‌کند و به گفته برخی از متخصصان، میزان آن بسیار کمتر از تأثیرات منفی برداشت حتی در طولانی مدت است.تقاضی داوودی، رئیس پارک ملی دریاچه ارومیه، در مورد بر خورد با عاملان برداشت غیرمجاز نمک از بستر دریاچه ارومیه، به مهر می‌گوید: ما مأمورین یگان حفاظت پارک ملی دریاچه‌ارومیه در حین گشت

و کنترل در محدوده پارک ملی، افراد متخلف را که به وسیله ماشین آلات سنگین در حاشیه جاده شهید کلاتری اقدام به برداشت نمک می‌کردند، شناسایی و با آنها برخورد کردند.نمک برداشت شده توسط متخلفان به محل برداشت بازگردانده شد و متخلفین ضمن تنظیم صورتحسابه به مرج قضایی معرفی شدند.

برداشت از منبع نمک بی‌پایان

ناصر آق، رئیس پژوهشکده اَرمیای دانشگاه ارومیه از موافقان برداشت از نمک دریاچه است و در گفت‌وگو با همشهری می‌گوید: سال‌هاست که می‌گویم، باید از این دریاچه برداشت صورت بگیرد. هم‌اکنون در دریاچه خشک شده است و در مورد برداشت نمک از دریاچه ارومیه فقط باید سازمان حفاظت محیط‌زیست

صدور سالانه ۱۴مجاز برداشت نمک

نرخ برداشت نمک وسایر املاح در دریاچه‌ارومیه، بسیار کمتر از دریاچه نمک یوتای آمریکاست. به‌منظور استحصال میلیاردها تن نمک دریاچه ارومیه، سال گذشته ۱۴مجاز صادر شده‌است. به گفته حجت‌جباری معاون محیط‌طبیعی اداره کل حفاظت‌محیط‌زیست آذربایجان غربی، «سوی سازمان صمت استان، استعلام‌های لازم به عمل می‌آید و سپس برای ۲۰مجاز برداشت ۲۰هکتاری نمک (به‌میزان ۵۶۴ هزار تن) است.» این مقدار، حدود سالانه ۰٫۱درصد از نمک‌های درون دریاچه بدون احتساب ورود املاح جدید با بارش‌های سالانه به درون دریاچه است. برداشت نمک از دریاچه اگر با خام‌فروشی همراه باشد، به‌طور مستقیم روزانه ۲۰نفر و غیر مستقیم ۱۵۰نفر را مشغول به فعالیت می‌کند. هر چند به گفته استاندار آذربایجان غربی «یکی از عمده‌ترین آسیب‌ها وارد شده در بخش تولید در کشور و استان آذربایجان غربی خام‌فروشی است. استخراج و برداشت، موجب افزایش در آمدو اشتغال‌زایی نمی‌شود و باید به فکر فرآوری و ارزش افزوده محصول بود. خام‌فروشی باعث می‌شود ثروت استان به‌صورت خام به جاهای دیگر هدیه داده شود.»

زخم تازه بر کالبد محیط‌زیست ایران

با ساخت سد چم‌شیر سالانه ۵۰۰هزار تن نمک از مسیر رودخانه زهره وارد مخزن این سد خواهد شد

سیدمحمد فخار

روزنامه‌نگار

با ساخت سد چم‌شیر روی رودخانه زهره، ۴۵۰۰هکتار جنگل و درختچه‌زار نابود می‌شود. بر نامه‌ریزی برای ساخت سد چم‌شیر در سال ۱۳۸۷ آغاز ساخت آن توسط دولت قبل شروع شد. تا امروز ۸۵درصد آن تکمیل شده است. این سد در ۲۵کیلومتری جنوب‌شرقی گچساران واقع در استان کهگیلویه و بویراحمد روی رودخانه زهره در حال احداث است که بر اساس تحقیقات انجام‌شده در صورت آبگیری باعث افزایش شوری آب خواهد شد که این افزایش شوری با منجر به نابودی تنوع زیستی رودخانه زهره می‌شود. در صورت آبگیری این سد، شوری آب رودخانه به‌دلیل حل شدن نمک سازندهایی که مخزن سد در آن قرار گرفته‌است، بیشتر نیز می‌شود که به افزایش شوری خاک و نابودی محصولات کشاورزی منجر خواهد شد؛ در نتیجه با احداث این سد، تنوع زیستی، آب و خاک در محدوده رودخانه زهره نابود خواهد شد. ساخت سد چم‌شیر با بودجه ۲۳۰میلیون یورویی، یعنی نزدیک ۷هزار میلیارد تومان در حال نهایی شدن است و هدف از ساخت این سد ۲۳میلیارد مترمکعب حجم مخزن، توسعه کشاورزی، کنترل سیلاب و بهبود کیفیت آب اعلام شده. اما این اهداف جز شوری غیرقابل کنترل، چیزی برای مردم و محیط‌زیست نخواهد داشت.

مطالعات دانشگاهی

آخرین برآوردهای دانشگاه تهران نشان می‌دهد در صورت ساخت سد چم‌شیر، سالانه ۵۰۰هزار تن نمک فقط از مسیر فعلی رودخانه وارد مخزن خواهد شد. در گزارشی که شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران با همکاری پژوهشگران دانشگاه تهران تهیه کرده، مشخص شده که قابلیت انحلال بستر مخزن بسیار بالاست و به‌دلیل وجود فروچاله‌های متعدد و همچنین جاری بودن چشمه‌های شور در داخل و پشت سد و به‌دلیل افزایش سطح تماس آب با سایر بخش‌های سازند، خطر انحلال نمک حتی به میزانی بیش از مقدار محاسبه‌شده در گزارش دانشگاه تهران قطعی است. خطر بزرگ دیگر احداث این سد، نابودی حدود ۵۰۰هکتار جنگل‌های انبوه و رودخانه‌ای و حدود ۴هزار هکتار جنگل و درختچه‌زار، کنار و دیگر گیاهان گیچ‌دوست در داخل مخزن است. میلیون‌ها درخت گز، پده و کنار در مخزن با آبگیری نابود خواهند شد که نه‌تنها جذب هزاران تن دی‌اکسید کربن را مختل می‌کند، بلکه با تولید گاز گلخانه‌ای متان، ناشی از زیر آب رفتن گیاهان و پوسیدگی مواد آلی، تأثیرات سنگینی بر گرمایش کره‌زمین خواهند داشت.

نظر سازمان حفاظت محیط‌زیست

علی سلاجقه، معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست

با اشاره به اینکه سال‌هاست پیشنهاد بهره‌برداری پایدار از منابع اَرمیای و نمک دریاچه را داده است، می‌گوید: ۲۵سال در مورد همه مسائل مربوط به دریاچه ارومیه تحقیق کرده‌ام. ولی کسی به‌نظر تخصصی و عملی توجه نمی‌کند. روزنامه همشهری در سال ۷۷تخصصتین گزارش از مقاله علمی من را با عنوان «اَرمیای ثروت ۱۰میلییارد دلاری» چاپ کرد ولی در همان موقع هم سازمان با این موضوع مخالفت کرد و پس از ۳سال آنها را متقاعد کردیم که می‌توان از این منبع طبیعی بهره‌برداری کرد و نرخ جایگزینی آن را نیز در نظر گرفت. در مورد نمک هم همین الگو برقرار است. ناصر آق می‌گوید: برداشت نمک باعث ایجاد توفان نمک در دریاچه نمی‌شود ولی سازمان حفاظت محیط‌زیست باید در نحوه جابه‌جایی آن توسط کامیون‌ها نظارت کند. هم‌اکنون برداشت نمک صورت می‌گیرد ولی قسمت بار کامیون‌ها که باید با چادر پوشانده شود، بسته نیست در نتیجه در مسیر تردد نمک دریاچه در هوا و زمین پخش می‌شود، او در مورد برداشت نمک، و تأثیری که بر اَرمیای دارد، می‌گوید: برداشت نمک، به نفع اَرمیاست. تخم اَرمیای در لابلای نمک بستر دریاچه وجود دارد. هم‌اکنون وقتی آب رودخانه وارد بستر دریاچه می‌شود، به‌دلیل درصد بالای نمک در آن، و به اشباع رسیدن غلظت آب شور، اَرمیای پس از ۲ماه از بین می‌رود و فرم آب‌شسته آن گرفته می‌شود؛ بنابراین هر چه نمک کمتر باشد به نفع اَرمیاست.

نرخ برداشت نمک وسایر املاح در دریاچه‌ارومیه، بسیار کمتر از دریاچه نمک یوتای آمریکاست. به‌منظور استحصال میلیاردها تن نمک دریاچه ارومیه، سال گذشته ۱۴مجاز صادر شده‌است. به گفته حجت‌جباری معاون محیط‌طبیعی اداره کل حفاظت‌محیط‌زیست آذربایجان غربی، «سوی سازمان صمت استان، استعلام‌های لازم به عمل می‌آید و سپس برای ۲۰مجاز برداشت ۲۰هکتاری نمک (به‌میزان ۵۶۴ هزار تن) است.» این مقدار، حدود سالانه ۰٫۱درصد از نمک‌های درون دریاچه بدون احتساب ورود املاح جدید با بارش‌های سالانه به درون دریاچه است. برداشت نمک از دریاچه اگر با خام‌فروشی همراه باشد، به‌طور مستقیم روزانه ۲۰نفر و غیر مستقیم ۱۵۰نفر را مشغول به فعالیت می‌کند. هر چند به گفته استاندار آذربایجان غربی «یکی از عمده‌ترین آسیب‌ها وارد شده در بخش تولید در کشور و استان آذربایجان غربی خام‌فروشی است. استخراج و برداشت، موجب افزایش در آمدو اشتغال‌زایی نمی‌شود و باید به فکر فرآوری و ارزش افزوده محصول بود. خام‌فروشی باعث می‌شود ثروت استان به‌صورت خام به جاهای دیگر هدیه داده شود.»

همیشه‌ری

خبر خوان

انتقاد پژوهشکده مردم‌شناسی از پرونده‌های ثبت ملی میراث ناملموس

پژوهشکده مردم‌شناسی در یک طرح پژوهشی، محتوای خام پرونده‌های «ملی» ثبت میراث‌ناملموس و کارآمدی آن در راستای پرونده‌های جهانی را به انتقاد کشید.

این تحلیل انتقادی از سوی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در حالی منتشر شده که هفدهمین نشست کمیته بین‌دولت‌ها برای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس یونسکو در مراکش در حال برگزاری است و ایران ۶ پرونده مشترک «هنر سوزن‌دوزی ترکمن»، «هنر ساختن و نواختن عود»، «پرورش کرم ابریشم و تولید سنتی ابریشم برای بافندگی»، «پلدا/چله»، «جشن مهرگان» و «بهارت سنتی ساختن و نواختن ریاب» را برای ثبت در فهرست جهانی میراث ناملموس یونسکو آماده بررسی و رأی‌گیری دارد. مریم نعمت‌طاووسی، مجری این طرح پژوهشی که محتوای خام پرونده‌های ملی را تحلیل کرده است، به ایسنا گفت: طبق گزارش کنوانسیون ۲۰۰۳ یونسکو مصادیق میراث ناملموس شامل سنت‌های شفاهی، خاطرات، محمل‌های زبان مانند قصه‌ها، لایالی‌ها، هنرهای نمایشی (اجرای) سنتی یا آیین‌های سنتی، نظام دانش سنتی، ارزش‌ها و مهارت‌ها و فن‌هایی می‌شود که گرایش به پاسداری از آن برای انتقال به نسل‌های بعدی داریم. نعمت‌طاووسی، اهداف اصلی این کنوانسیون را پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس، حصول اطمینان از احترام به میراث ناملموس و بالا بردن سطح آگاهی نسبت به اهمیت آن و زمینه‌سازی برای همکاری‌های بین‌المللی در راستای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس عنوان کرد،او با بیان اینکه در نخستین گام مقرر شد تا کشورهایی که به این کنوانسیون پیوسته‌اند سیاهه عناصر میراث ناملموس خود را تهیه و سپس به تدوین و ثبت این عناصر در سطح جهانی اقدام کنند، افزود: در همین راستا ایران، برای گردآوری اطلاعات لازم سیاهه ملی، پرونده خامی را تدوین کرد که محتوای خام این پرونده دچار کاستی‌هایی است. این عضو هیأت علمی پژوهشکده مردم‌شناسی گفت: این کاستی‌ها موجب شده اطلاعات گردآوری شده، ناقص و متکی بر اطلاعات کتابخانه‌ای، ناموفق در ارائه راهکارهای پاسدارانه موفق و بی‌پوندی کمرنگ با محتوای درخواستی با پرونده‌های ثبت جهانی باشند،او افزود: در این پژوهش، پس از بررسی ساختاری محتوای پرونده ثبت ملی، روشن شد که نه‌تنها موارد درخواستی طرح در پرونده ثبت ملی همخوان با نیازهای پرونده‌های خام ثبت جهانی نیست، بلکه در مقیاسی بزرگ‌تر می‌توان گفت مشخص نیست که بیشتر پرسش‌های مطرح‌شده در پرونده به‌طور دقیق در راستای چه هدفی طرح شده‌اند.مجری این طرح پژوهشی همچنین گفت: بسیاری از جزئیات مهم، مانند ضرورت ارائه یک تعریف مرتبط با حوزه‌های که عنصر میراثی مورد نظر به آن تعلق دارد، نبود راهنما در متن و دستورالعمل مشخص برای تهیه عکس و فیلم‌نادیده گرفته شده است و از همه مهم‌تر آنکه بیشتر پرونده‌های ملی بدون همکاری اجتماعات، گروه‌ها و افراد ذیربط تهیه شده‌اند.

خبر روز

ایرانی‌ها در رتبه پنجم گردشگران

ورودی به ترکیه قرار گرفتند

آمارهای رسمی ترکیه نشان می‌دهد در یک ماه گذشته، ایرانی‌ها پس از گردشگران روسیه، آلمان، انگلیس و بلغارستان در جایگاه پنجم گردشگران ورودی به این کشور قرار گرفته‌اند.

به گزارش ایسنا، ایرانی‌ها رده پنجم را در آمار بازدیدهای ۱۰ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ در ترکیه حفظ کرده و در این دوره ۱۰ ماهه حدود ۲ میلیون نفر از ایران به ترکیه سفر کرده‌اند. در ماه اکتبر (مهر – آبان) که به گفته آژانس داران ایرانی سفرها تحت تأثیر تحولات داخل کشور، با افت نسبی مواجه بود، کمتر از ۲۰۰ هزار نفر به ترکیه سفر کردند.

ایران تا سال ۲۰۱۹ پس از آلمانی‌ها، دومین گروه پرشمار گردشگران این کشور را تشکیل داده بود. در سال ۲۰۱۷ با سفر ۲.۵ میلیون نفر از ایران به ترکیه، ر رکورد سفر ایرانی‌ها به این کشور شکسته شد و رتبه ایران نیز پس از روسیه و آلمان، سوم شد. ترکیه پیش‌بینی می‌کند امسال هم میزبان بیش از ۲ میلیون گردشگر ایرانی باشد. مقامات گردشگری در ترکیه انتظار دارند رکورد گردشگران ایرانی در سال ۲۰۱۷ در ۲۰۲۳ نیز تکرار شود و حتی فراتر از این‌آمار برود.

ترکیه با وجود بحران اقتصادی، روزهای پرفروغی را در گردشگری انتظار می‌کشد. آمارهای رسمی این کشور که به تازگی منتشر شده است، نشان می‌دهد تعداد مسافران خارجی وارد شده به این کشور در ماه اکتبر ۳۸.۴ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است و روند رو به بهبودی رکود پس از دوران کرونا را با قدرت ادامه می‌دهد.

وزارت فرهنگ و گردشگری ترکیه اعلام کرده است: حدود ۴.۸ میلیون گردشگر در ماه گذشته وارد این کشور شدند؛ در حالی که این تعداد در اکتبر ۲۰۲۱، ۳.۴۷ میلیون و در اکتبر ۲۰۲۰، ۱.۷۴ میلیون نفر بود.

علاوه‌بر هجوم گردشگران از روسیه به ترکیه، جهش بزرگی در میزان تقاضا از سوی اروپا، با رهبری کشورهای آلمان و انگلیس، باعث شده ترکیه برای بازگشت به دوران پرفروغ گردشگری خود امید داشته باشد.

گردشگران روسیه که پس از حمله دولت این کشور به اوکراین از سفری کشورهای غربی با محدودیت در پروازهای بین‌المللی مواجه شده‌اند، در ماه اکتبر با ۴۶۷،۸۱۴ بازدید در صدر فهرست گردشگران ورودی به ترکیه قرار گرفتند.

اتباع آلمان، انگلیس، بلغارستان و ایران در رتبه‌های بعدی گردشگری ورودی ترکیه قرار دارند. اگر اتباع ترک مقیم خارج از کشور نیز به این شمارش اضافه شود، آمار بازدید کنندگان از ترکیه در ایسن ۱۰ ماه به ۴۵ میلیون می‌رسد. ترکیه انتظار دارد تا پایان سال، ۵۰ میلیون گردشگر و ۴۴ میلیارد دلار درآمد گردشگری داشته باشد.